

9. Наукові праці В.М. Жука [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/content/category/11/71/92/>.

10. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: [монографія] / С.Ф. Голов. – К: МІМ; Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.

11. Жук В.М. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку сільськогосподарської діяльності / В.М. Жук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Міжнародний збірник наукових праць / Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. Випуск 2(17). – Житомир: ЖДТУ, 2010. – 448 с.

УДК 657.42

І.В. ЗАМУЛА, д.е.н., доцент,
професор, кафедра аналізу і статистики,
Житомирський державний технологічний університет

П.М. КУЗЬМОВИЧ, здобувач,
Житомирський державний технологічний університет

Теоретичні основи оцінки біологічних активів і сільськогосподарської продукції рослинного походження

& Питання, які розглядаються:

- Розкрито методичні засади оцінки біологічних активів і сільськогосподарської продукції.
- Обґрунтовано необхідність використання оцінки біологічних активів і продукції рослинництва в аграрних підприємствах за первісною (фактичною) вартістю.

Ключові слова: біологічні активи, поточні біологічні активи рослинництва, справедлива вартість, первісна вартість, ринкова вартість, незавершене виробництво.

& Вопросы, которые рассматриваются:

- Раскрыты методические принципы оценки биологических активов и сельскохозяйственной продукции.
- Обоснована необходимость использования оценки биологических активов и продукции растениеводства в аграрных предприятиях по первоначальной (фактической) стоимости.

Ключевые слова: биологические активы, краткосрочные биологические активы растениеводства, справедливая стоимость, первоначальная стоимость, рыночная стоимость, незавершенное производство.

& Issues that are examined:

- Methodical principles of estimation of biological assets and agricultural produce are exposed.
- The necessity of the use of estimation of biological assets and products of plant-grower is reasonable for agrarian enterprises on a primitive (actual) cost.

Keywords: biological assets, current biological assets of plant-grower, fair cost, primitive cost, market cost, uncompleted production.

Постановка проблеми. Розвиток ринкових відносин і глобалізація економіки України зумовили необхідність реформування вітчизняного бухгалтерського обліку та звітності, приведення національної системи бухгалтерського обліку у відповідність з міжнародними стандартами. Одним із таких кроків є запровадження в дію з 01.01.2007 року П(С)БО 30 «Біологічні активи», що докорінно змінив організацію і методику ведення обліку на сільськогосподарських підприємствах. Як зазначає О.О. Канцуров [11, С. 91], принциповими змінами, які вносяться П(С)БО 30 до існуючої практики обліку сільськогосподарської діяльності, є виділення рослин і тварин, які є об'єктами сільськогосподарської діяльності, в окрему облікову категорію – «біологічні

активи», оцінка біологічних активів і сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю та особливий порядок визначення фінансових результатів.

Бухгалтерський облік в більшості сільськогосподарських підприємств ведеться без застосування норм і правил, передбачених П(С)БО 30 «Біологічні активи». Значна частина аграрних підприємств оцінку біологічних активів і сільськогосподарської продукції рослинництва проводить за первісною вартістю, що призводить до викривлення інформації у фінансовій звітності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у дослідження проблем оцінки біологічних активів зробили такі вітчизняні вчені, як

Ф.Ф. Бутинець, Т.О. Бондур, Н.В. Гончаренко, М.Я. Дем'яненко, В.М. Жук, О.О. Канцуров, Г.Г. Кірейцев, М.М. Коцупатрий, М.Г. Михайлов, В.Б. Моссаковський, М.Ф. Огійчук, Л.К. Сук та інші. Так, Т.О. Бондур [1] дослідила методичні засади оцінки біологічних активів та подала рекомендації щодо вибору оптимального методу оцінки біологічних активів рослинництва. Н.В. Гончаренко [4] розглянула та удосконалила методичні підходи до організації обліку біологічних активів і сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю, а колектив вчених-економістів, очолюваний В.М. Жуком розробили Методичні рекомендації з організації обліку біологічних активів і сільськогосподарської продукції за ринковою (справедливою) вартістю [8]. Проте, незважаючи на велику кількість наукових праць з даного питання, проблема оцінки біологічних активів і сільськогосподарської продукції залишається актуальною.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та необхідності врахування специфіки галузі рослинництва при виборі найоптимальнішого методу оцінки біологічних активів і сільськогосподарської продукції і вимагає подальшого вирішення.

Викладення основного матеріалу дослідження.

На протязі певного періоду в економічній літературі переважна більшість авторів розглядали оцінку не більш ніж елемент методу бухгалтерського обліку, технічний засіб, який базувався на історичній собівартості. З введенням в дію П(С)БО 30 «Біологічні активи» поняття оцінки в бухгалтерському обліку значно розширюється, і як зазначає Т.М. Сторожук, проблема оцінки виходить за рамки обліку і стала фінансовою [23, С. 54]. З 2007 року поняття оцінки в бухгалтерському обліку значно розширюється, так як визначення справедливої вартості на основі ринкових цін потребує від бухгалтерів ширшого розуміння питань оцінки та оціночної діяльності, а також наявності у них специфічних навиків з точки зору застосування ринкових методів оцінки [7, С. 19].

Відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» пріоритетною в оцінці біологічних активів та сільськогосподарської продукції визначена справедлива вартість. Проте аналіз даного бухгалтерського стандарту показав, що в ньому відсутнє роз'яснення терміну «справедлива вартість». Підходи до трактування цього поняття в національних та міжнародних стандартах з бухгалтерського обліку наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Визначення поняття «справедлива вартість» в національних та міжнародних стандартах з бухгалтерського обліку

Назва стандарту	Визначення
МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання» [13], МСБО 41 «Сільське господарство» [14]	Справедлива вартість – це сума, за якою можна обміняти актив або погасити заборгованість в операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами
П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» [17]	Справедлива вартість – сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язань в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами

В Україні термін «справедлива вартість» з'явився з прийняттям П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» і він повністю дублює визначення, яке наведене в Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку.

В податковому законодавстві передбачено таке поняття як справедлива ринкова ціна, зокрема, відповідно до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (пп. 1.20.1 п. 1.20 ст. 1) [20], справедлива ринкова ціна – це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати за відсутності будь-якого примусу, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності – однорідних) товарів (робіт, послуг).

Національним стандартом 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» з оцінки майна та оціночної діяльності ринкову вартість визначено, як вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою,

укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу [16].

Отже, зважаючи на відсутність в галузевому стандарті визначення справедливої вартості, слушною, на наш погляд, є пропозиція Н.В. Гончаренко, яка при оцінці біологічних активів вважає за доцільне застосовувати термін справедлива ринкова вартість і пропонує доповнити п. 4 П(С)БО 30 «Біологічні активи» наступним визначенням: *справедлива ринкова вартість – це сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язань в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами* [3, С. 91].

Вимоги П(С)БО 30 щодо оцінки активів за справедливою вартістю на основі ринкових цін є не зовсім обґрунтованими, так як, в певній мірі вони суперечать теоретичним основам бухгалтерського обліку та нормам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (ст. 4), згідно з якою для підприємства пріоритетною

Бухгалтерський облік та звітність

є оцінка активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання – тобто принципу історичної (фактичної) собівартості. В той же час, в Концептуальних положеннях Міжнародних стандартів фінансової звітності наголошується на найширшому використанні оцінки за первісною вартістю.

Отже, первісна вартість на відміну від справедливої вартості відображає реальні витрати на виробництво продукції, які зафіксовані в первинних документах і регістрах бухгалтерського обліку, а

також базується на реальних цінах, що діяли на відкритому ринку на момент придбання засобів виробництва і предметів праці.

Нормами П(С)БО 30 «Біологічні активи» передбачена оцінка біологічних активів і сільськогосподарської продукції рослинництва за справедливою та первісною вартістю, а незавершеного виробництва за виробничою собівартістю, що приведено на рис. 1.

Рис. 1. Оцінка біологічних активів, сільськогосподарської продукції та незавершеного виробництва в рослинництві

Порядок оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції залежить від джерел їх надходження. Загальні положення та особливості

визначення вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції рослинництва наведені в табл. 2.

Таблиця 2

Оцінка біологічних активів та сільськогосподарської продукції залежно від шляхів їх надходження

Шляхи надходження біологічних активів	Формування первісної вартості біологічних активів
придбання за плату	первісна вартість, визначена за П(С)БО 7 «Основні засоби» або П(С)БО 9 «Запаси»
безоплатне одержання	справедлива вартість з урахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних з доведенням їх до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою
внесок до статутного капіталу	справедлива вартість, зменшена на очікувані витрати на місці продажу
переведення до складу довгострокових біологічних активів із складу поточних біологічних активів	
обмін на подібний актив	справедлива вартість переданого активу
обмін на неподібний актив	справедлива вартість переданого активу, збільшена (зменшена) на суму грошових коштів чи їх еквівалентів, що належить до сплати (отримання) за обмінною операцією
додаткові біологічні активи	справедлива вартість, зменшена на очікувані витрати на місці продажу або за виробничою собівартістю відповідно до П(С)БО 16 «Витрати»
сільськогосподарська продукція	

Як видно з даних табл. 2 при надходженні біологічних активів на підприємство у всіх випадках, крім придбання за плату, оцінка здійснюється за справедливою вартістю.

Оцінка біологічних активів на дату проміжного та річного балансу здійснюється за справедливою

вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу у відповідності до Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку біологічних активів [12]. Порядок визначення справедливої вартості біологічних активів на дату балансу наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Види оцінок біологічних активів на дату балансу

Вид оцінки біологічних активів	Характеристика
Справедлива вартість, зменшена на очікувані витрати на місці продажу	Сума, за якою може бути здійснений обмін активу, або оплата зобов'язання в результаті операції між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, зменшена на суму витрат на збут, які пов'язані з продажем біологічних активів.
Ціна, що склалась на біологічні активи на активному ринку	Ціна визначається з врахуванням цінових пропозицій постійних підприємств-конкурентів
Остання ринкова ціна операції з біологічними активами	Така ціна актуальна за умови відсутності впливу внутрішніх та зовнішніх факторів економічного середовища
Ринкові ціни на подібні біологічні активи	При цьому підході необхідно враховувати індивідуальні особливості виробництва продукції
Справедлива вартість за додатковими показниками, які характеризують рівень цін на біологічні активи	Підприємство самостійно встановлює та затверджує у відповідному наказі перелік додаткових показників, які характеризують ціни на біологічні активи
Теперішня вартість майбутніх чистих грошових надходжень від активу	Справедлива вартість активу за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію
Первісна вартість з урахуванням суми їх зносу і втрат від зменшення корисності	Первісна вартість довгострокових біологічних активів обчислюється у відповідності до П(С)БО 7 «Основні засоби» і П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів», а поточних – П(С)БО 9 «Запаси»

Однак, норми П(С)БО 30 «Біологічні активи» щодо оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції не є безальтернативними. Так, довгострокові біологічні активи, справедливую вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо, або якщо підприємство є платником податку на прибуток, тоді вони визнаються та відображаються за первісною вартістю з урахуванням суми їх зносу і втрат від зменшення корисності, відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» та 28 «Зменшення корисності активів». Поточні біологічні активи, справедливую вартість яких на дату балансу достовірно визначити неможливо, або якщо підприємство є платником податку на прибуток, в тому випадку вони визнаються та відображаються за первісною вартістю відповідно до П(С)БО 9 «Запаси», крім поточних біологічних активів рослинництва, які визнаються і відображаються як незавершене виробництво.

Що стосується додаткових біологічних активів і сільськогосподарської продукції, то ще донедавна вони оприбутковувалися за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу, в тому звітному періоді, у якому вони відокремлені від біологічного активу. Проте в П(С)БО 30 були внесені зміни і тепер сільськогосподарську продукцію та додаткові біологічні активи при їх первісному визнанні можна ще оцінювати і за виробничою собівартістю (або собівартістю за прямими витратами).

Питання оцінки біологічних активів викликали значну дискусію серед провідних українських

вчених-аграрників. Вивчення та систематизація результатів досліджень науковців свідчить про значну перевагу противників оцінки біологічних активів та сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю над її прихильниками.

Прихильники запровадження ринкової оцінки біологічних активів основним аргументом вважають необхідність реального відображення активів сільськогосподарського виробництва як важливої складової виробничого процесу та капіталу підприємства, інформаційного забезпечення інвестора та підвищення інвестиційної привабливості підприємств.

Так, С.Ф. Голов [2, С. 90] зазначає, що оцінка біологічних активів і сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю є не лише нормативною вимогою, а й чинником інвестиційної привабливості підприємства.

М. Скрипан [21, С. 491] вважає, що оцінка активів за ринковою вартістю буде мати велике значення для інвестиційної привабливості сільського господарства України.

Поряд з науковими позиціями на користь оцінки за справедливою вартістю, більшість науковців розглядають дану проблему з точки зору можливості її практичної реалізації.

Так, В.Д. Слободян [22, С. 8] зазначає, що біологічні активи, тобто рослини та тварини, є особливим видом активів, які за своєю економічною характеристикою значно відрізняються від інших об'єктів бухгалтерського обліку. Зокрема, вони характеризуються швидкою та постійною зміною як

кількісних і якісних так і вартісних характеристик. Біологічні активи (рослини та тварини) змінюються практично щохвилини і тому встановити їх сучасний стан щодо обсягу та вартості дуже проблематично.

«У сільському господарстві, – за словами Т.О. Бондур, – з його галузевими особливостями та прямим взаємозв'язком з природним навколишнім середовищем, і результатом такої взаємодії – відтворенням біологічних активів, закони ринку не діють так, як це відбувається в інших галузях народного господарства. Отже, застосування методу оцінки за справедливою вартістю для визнання біологічних активів не є прийнятним» [1, С. 41].

На думку Т.М. Сторожук [23, С. 55], оцінка за ринковими цінами є ненадійною, бо вони можуть часто мінятися і навіть остаточний баланс стає нестійким і умовним. Це пряме перекручення балансу, оскільки при такій оцінці в баланс вводиться прибуток, що дійсно не був одержаний, чи збитки, яких не потерпіли.

М.В. Єрмолаєва [6, С. 29] пропонує повернутись до порядку оцінки продукції сільськогосподарського виробництва за плановою собівартістю з подальшим коригуванням її до рівня фактичної в кінці року методом «червоного сторно» або звичайним записом. При цьому інформація у звітності буде відповідати дійсності. Оцінку за справедливою вартістю можна застосовувати в управлінському обліку для власних потреб підприємства.

Б.С. Гузар [5, С. 102] вважає, що сільськогосподарським підприємствам доцільно надати можливість вибору методики оцінки продукції рослинництва і тваринництва – за плановою (фактичною) собівартістю, як було до 2007 року, або за справедливою вартістю.

Поділяємо погляди вище зазначених вчених, оскільки не всі види активів можна оцінювати за справедливою вартістю, особливо це стосується біологічних активів рослинного походження.

Основною причиною складності визначення справедливої вартості біологічних активів рослинництва є велика залежність даної галузі від природно-кліматичних чинників, які спрогнозувати для визначення справедливої вартості досить важко. Як зазначає О.О. Канцуров, «.... проблемним є визнання озимини на дату річної звітності, оскільки достовірно не відомий стан посівів, відповідно неможливо визначити наявність активу та їх вартість» [11, С. 92].

Об'єктом бухгалтерського обліку біологічних активів є саме види рослин (зернові, кормові, олійні, овочеві, картопля тощо) чи окремі культури (ячмінь, кукурудза, соя тощо), а не продукти їх вирощування, які є сільськогосподарською продукцією і вважаються окремим активом. В господарській діяльності підприємств придбання площ посівів сільськогосподарських культур, які не досягли зрілості та технологічний процес їх вирощування ще не завершено, має винятковий характер, тобто на них відсутній активний ринок. Отже, оскільки активний ринок в нашій державі ще не сформовано, визначити справедливу вартість біологічних активів рослинництва на дату балансу, а також реальну вартість незавершеного виробництва (наприклад

посівів сільськогосподарських культур) в сьогоденних умовах практично неможливо, що змушує сільськогосподарські підприємства оцінювати та обліковувати їх за первісною вартістю, тобто витратам на біологічні перетворення (собівартості виробництва).

В.М. Жук [10, С. 31] з цього приводу зазначає, що біологічні активи рослинництва як довгострокові (багаторічні плодові насадження, ягідники тощо), так і поточні біологічні активи (зернові, кормові, технічні культури) дають сільськогосподарську продукцію, яка є віддільною від біологічного активу, а сам біологічний актив, як правило, не продається і не купується. Так плодові сади, виноградники, посіви зернових, інших культур на пні тощо, є невід'ємними від землі, на них немає активного ринку і операції з купівлі-продажу таких активів є не звичайними для сучасного ведення сільськогосподарської діяльності. Їх не можна прирівняти до реалізації сільськогосподарської продукції. Тому, в практичній діяльності біологічні активи рослинництва, як правило, будуть оцінюватися та обліковуватись за первісною вартістю.

Виходячи із приведеного вище вважаємо, що за відсутності оцінки поточних біологічних активів рослинництва за справедливою вартістю, їх облік необхідно вести на рахунку 23 «Виробництво» і відображати у звітності як незавершене виробництво за сумою витрат, понесених на біологічні перетворення (за фактичною собівартістю).

Проблемним залишається питання про доцільність використання справедливої вартості замість планової під час оприбуткування з виробництва сільськогосподарської продукції. Відповідно до П(С)БО 30 сільськогосподарську продукцію оцінюють і беруть на облік після відокремлення її від біологічного активу. Деякі види сільськогосподарської продукції після цього потребують подальшої доробки, сушіння, сортування тощо. Особливо це характерно для продукції зернових культур.

Виникає питання, на яку дату потрібно оцінити одержане зерно: на момент його завезення на тік чи після завершення його очистки, сушіння тощо. В багатьох випадках при цьому відбувається і зміна його якості. Особливо це стосується сортової продукції та насіннєвого матеріалу. Погоджуємося з В.М. Жуком [9, С. 38], який вважає, що первісному визнанню мають підлягати кондиційне зерно, зерновідходи, солома і т.п., що відповідатиме не тільки нинішній технології виробництва, але і бухгалтерській практиці.

Висвітлені В.Б. Моссаковським [15, С. 41] основні причини складності оцінки продукції рослинництва за справедливою вартістю при первісному визнанні, на нашу думку, є логічними і абсолютно вірними.

Вважаємо, що оцінка сільськогосподарської продукції при первісному визнанні за виробничою собівартістю позитивно вплине на організацію та методику ведення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах.

В сільському господарстві у момент одержання продукції рослинництва не завжди будуть відображені всі витрати. Після оприбуткування

сільськогосподарської продукції можуть виникнути додаткові витрати по її первинній обробці, а на звітну дату рахунки допоміжних виробництв і загальновиробничі витрати ще не розподілені тощо. Отже, протягом року це буде не повна виробнича собівартість і визначити фактичну собівартість продукції рослинництва не можливо.

Отже, враховуючи вищенаведене, вважаємо п. 12 П(С)БО 30 «Біологічні активи» викласти в наступній редакції: *«сільськогосподарська продукція при її первісному визнанні оцінюється за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу або за фактичною собівартістю (у плановій оцінці на момент первісного визнання з подальшим доведенням її до фактичної в кінці року). Первісне визнання сільськогосподарської продукції відображається у тому звітному періоді, у якому вона відокремлена від біологічного активу».*

Крім основної товарної продукції, існує супутня та побічна продукція в рослинництві, яка вимагає необхідної оцінки. Так, некондиційну продукцію (зернові відходи) можна оцінювати за вартістю зерна виходячи з його вмісту у зернових відходах. Побічна продукція рослинництва (солома, гички, стебла кукурудзи і соняшнику, капустяного листа тощо) може бути оцінена за нормативними витратами на збирання, транспортування, переміщення, скиртування та іншими витратами, пов'язаними із заготівлею цієї продукції. Бракована сільськогосподарська продукція та відходи, які неможливо використати у виробничому процесі або реалізувати, активом не визнаються. Витрати на утилізацію включаються до складу інших операційних витрат.

Оцінка за справедливою вартістю біологічних активів та сільськогосподарської продукції може бути використана у випадках, коли підприємство планує залучення інвестицій, отримання кредитів, відбувається його реорганізація чи в управлінському обліку для власних потреб тощо.

Висновки. Результати проведеного дослідження дозволили зробити висновок, що оцінка біологічних активів та сільськогосподарської продукції рослинництва за справедливою вартістю в умовах аграрного виробництва є не зовсім практичною для використання. На наше переконання, довгострокові біологічні активи необхідно обліковувати за первісною вартістю, а поточні біологічні активи рослинництва – за виробничою собівартістю. По відношенню до сільськогосподарської продукції, то слід повернутися до оцінки за плановою собівартістю з подальшим коригуванням її до рівня фактичної.

Вважаємо, що за аграрними підприємствами має бути закріплене право щодо самостійного вибору ними виду оцінки біологічних активів і сільськогосподарської продукції рослинництва.

4 Список використаних джерел

1. Бондур Т.О. Оцінка біологічних активів та продукції рослинництва / Т.О. Бондур // Облік і фінанси АПК. – 2009. – № 4. – С.99-101.

2. Голов С.Ф. Облік сільськогосподарських активів за справедливою вартістю: проти течії / С.Ф. Голов // Облік і фінанси АПК. – 2006. – № 11. – С.87-90.

3. Гончаренко Н.В. Проблеми та перспективи застосування справедливої вартості біологічних активів в сільському господарстві / Н.В. Гончаренко // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 1. – С.86-91.

4. Гончаренко Н.В. Удосконалення організації бухгалтерського обліку в сільському господарстві відповідно до вимог П(С)БО 30 «Біологічні активи» / Н.В. Гончаренко // Облік і фінанси АПК. – 2009. – № 1. – С.58-63.

5. Гузар Б.С. Теоретичні і практичні проблеми оцінки біологічних активів за справедливою вартістю / Б.С. Гузар // Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки України. V Міжнар. наук.-практ. конф. ННЦ «ІАЕ» 24-25 квітня 2009 р., круглий стіл в НУБіП 15 травня 2009 р.: зб. тез та виступів – К.: ННЦ ІАЕ, 2009. – С.99-101.

6. Єрмолаєва М.В. Особливості визначення фінансових результатів в сільськогосподарських підприємствах згідно П(С)БО 30 «Біологічні активи» / М.В. Єрмолаєва // Актуальні проблеми побудови сучасної обліково-аналітичної системи підприємства: Збірник тез доповідей на засіданні круглого столу, 27 листопада 2008 року. - Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – С.27-29.

7. Жук В.М. Вплив П(С)БО 30 на інституційно-методологічні засади здійснення оцінки в агропромисловому виробництві / В.М. Жук // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи: Тези доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 жовтня 2006 р. – К.: «Юр-Агро-Веста», 2006. – С. 19-21.

8. Жук В.М. Методичні рекомендації з організації обліку біологічних активів і сільськогосподарської продукції за ринковою (справедливою) вартістю / За ред. В.М. Жука // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 1. – С.5-22.

9. Жук В.М. Нові методологічні засади обліку сільськогосподарської діяльності та проблеми практичного застосування П(С)БО 30 «Біологічні активи» / В.М. Жук // Облік і фінанси АПК. – 2006. – № 6. – С.34-42.

10. Жук В.М. Облік сільськогосподарської діяльності за П(С)БО 30 «Біологічні активи»: методичні і організаційні проблеми запровадження / В.М. Жук // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи: Тези доп. III Міжнар. наук.-практ. конф., 29-30 листопада 2007 р. – К.: «Юр-Агро-Веста», 2007. – С.29-33.

11. Канцуров О.О. Облік сільськогосподарської діяльності відповідно до П(С)БО 30 «Біологічні активи» / О.О. Канцуров // Облік і фінанси АПК. – 2006. – № 11. – С.91-95.

12. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку біологічних активів: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2006 р. № 1315 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=66835&cat_id=50097.

Бухгалтерський облік та звітність

13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: розкриття і подання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=334%2F94-%E2%F0>.

14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua/document/92454/МСБО_41.pdf.

15. Моссаковський В.Б. Облік біологічних активів / В.Б. Моссаковський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 4. – С.38-48.

16. Національний стандарт 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав» від 10.09.2003 р. № 1440 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1440-2003-%EF>.

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 р. № 163 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0499-99>.

18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 р. № 790 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1456-05>.

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>.

20. Про оподаткування прибутку підприємств: Закон України від 22.05.1997 р. № 283/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=334%2F94-%E2%F0>.

21. Скрипан М. Проблеми обліку біологічних активів та шляхи їхнього вирішення / М. Скрипан // Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність і тенденції глобалізації, Збірник тез доповідей П'ятої ювілейної міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (ч. 2), 21-23 лютого 2008 р. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – С.490-493.

22. Слободян В.Д. Особливості обліку біологічних активів / В.Д. Слободян // Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. – 2007. – Випуск 15 (том 2). – С.8-9.

23. Сторожук Т.М. Проблеми оцінки біологічних активів / Т.М. Сторожук // Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи: Тези доп. II Міжнар. наук.-практ. конф., 19-20 жовтня 2006 р. – К.: «Юр-Агро-Веста», 2006. – С.53-55.

ОБЛІК І АПК ФІНАНСИ АПК

бухгалтерський портал

www.faaf.org.ua